

Predvolilno: Makovec Brenčič po poti Andreja Čuša

Ob predaji predsedniške kandidature državni volilni komisiji je kandidatka SMC **Maja Makovec Brenčič** včeraj napovedala, da bo predlagala volilno pravico za mlade že s 16. leti. S tem se je vpisala med ambiciozne kandidate, ki bi spreminjali ustavo in volilno ureditev, kar ni pristojnost predsednika republike.

Za te spremembo že Pahor in Čuš, a...

[wp_ad_camp_3]

Predsednik republike nima čisto nobenih pooblastil v postopkih spreminjanja ustave in volilne ureditve.

Spremembo, da bi smeli voliti že 16 letniki, je pred 17 leti predlagala stranka mladih, znižanje starosti za volilno pravico je javno podprl tudi sedanji predsednik **Borut Pahor**. Zadnji se je na tem področju izkazal, vsaj zdi se tako, nepovezan poslanec **Andrej Čuš**, ki je poslanske skupine v državnem zboru letos pozval, da bi "s skupnimi močmi" spremenili 43. člen ustave, ker to predlaga tudi Mladinski svet. Zdaj je to storila še kandidatka SMC na tak način:

.@MajaMakovec: Borila se bom, da se glas mladih sliši in upošteva. Zato predlagam znižanje volilne pravice na 16 let. #boljodločno pic.twitter.com/XlwD0pmOMR

– Stranka SMC (@StrankaSMC) [September 15, 2017](#)

Zgodilo se po vseh teh pozivih seveda ni nič.

Spremembe, ki jo kot svoj predsedniški program napoveduje ministrica za izobraževanja Makovec Brenčičeva državni zbor ne more uzakoniti brez spremembe ustave. 43. člen ustave pravi, da

je „volilna pravica je splošna in enaka in da ima vsak državljan, ki je dopolnil 18 let, pravico voliti in biti voljen“. Člen je nekoliko dvoumen, ker bi ga lahko kdo razumel tudi dobesedno, da imajo pravico voliti in kandidirati le tisti, ki so ravno dopolnili 18 let. Starejši pa ne. A obveljala je bolj logična razlaga.

Spremembo ustave bi lahko že predlagala

Ustava določa, kdo lahko sproži postopek spreminjanja najvišjega pravnega akta: dvajset poslancev državnega zbora, vlada ali najmanj trideset tisoč volivcev. Predsednik republike ni niti omenjen kot predlagatelj takšne spremembe. Ali postopek spreminjanja ustave začeti, odloči državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev, za spremembo je potrebna dvotretjinska večina vseh poslancev. V nobenem od teh postopkov predsednik republike nima niti najmanjše vloge. No: lahko poziva. A to lahko počne vsak v tej državi. Letos je predsedniško kandidatko s tem odločno prehitel poslanec Čuš.

Ker je Makovec Brenčičeva trenutno ministrica, je nejasno, zakaj te spremembe, če se ji zdi pomembna, ni že predlagala v vladi, ki je po ustavi določen pooblaščen predlagatelj. Postopek bi lahko sprožili tudi poslanci SMC, ki jih je v državnem zboru več kot 20. Pa ga niso.

Tretja strankarska kandidatura

[wp_ad_camp_4]

Maja Makovec Brenčič je kandidaturo uradno vložila tretja, za **Ljudmilo Novak** in županom Kamnika **Marjan Šarcem**. Vse tri candidature so bile vložene kot strankarske. Za Novakovo in Šarca je državna volilna komisija že ugotovila, da sta izpolnila vse pogoje.

Znova se komisija sestaja prihodnji teden v torek, ko bodo odločali o do takrat vloženi kandidaturah. Časa za dodatne

kandidature pa je še veliko: rok za vložitev bo iztekel 27.9, torej čez več kot deset dni.